

CUPRINS

Prolog. Acarul Păun.....	13
Partea I	
Capitolul 1. În calificări	29
Capitolul 2. Masacrul de la Boston	37
Capitolul 3. Spargerea codului	56
Capitolul 4. Mașini sport, modele și iahturi! Vai de capul meu!.....	78
Partea a II-a	
Capitolul 5. În bernă la Berna.....	101
Capitolul 6. Contralovitura	122
Capitolul 7. Tarantula.....	139
Capitolul 8. Capcana mexicană.....	160
Capitolul 9. Pe sârmă.....	183
Partea a III-a	
Capitolul 10. Vânat	207
Capitolul 11. Zona crepusculară.....	221
Capitolul 12. Răbufnirea.....	244
Capitolul 13. Țapul ispășitor	262
Capitolul 14. Tabăra amandina.....	278
Capitolul 15. Om bogat, om sărac.....	300
Mulțumiri	305
Anexe	309
Întrebări și răspunsuri	328
Despre autor	338

PROLOG

ACARUL PĂUN

„Mă tem că bancherii străini, cu iscusința și trucurile lor complicate, vor controla integral bogățiile înfloritoare ale Americii și vor folosi acest lucru pentru a corupe sistematic civilizația.“

— OTTO VON BISMARCK, CANCELAR GERMAN

8 ianuarie 2010

Minersville, Pennsylvania

Toate drumurile care duc spre închisorile federale sunt lungi.

Nu există ieșiri, nici scurtături pentru a grăbi călătoria și a reduce chinul așteptării. Astfel de drumuri sunt construite pe baza unor sentințe, cu viraje în ac de păr și cărări pierdute. Această ultimă etapă se poate reduce la un drum scurt de numai o milă de la tribunal sau o călătorie de șase ore cu un autobuz îmbâcsit al penitenciarului, dar reprezintă întotdeauna deznodământul unei vieți agitate și are de fiecare dată aceeași destinație finală.

Personal, drumul spre Instituția corecțională federală Schuylkill mi s-a părut al naibii de lung în dimineața aceea geroasă de vineri. Era un drum de doar o oră cu mașina de la hotelul meu din Scranton, Pennsylvania, la închisoarea dintr-un oraș provincial oarecare, dar mi s-a părut o eternitate. În interiorul Lexusului puteam să-mi văd răsuflarea, iar afară ninge viscolit, ceea ce făcea carosabilul alunecos și riscant. Aș fi vrut să fiu chiar eu la volan, un ultim tur înainte de a fi închis, dar mi se impusese o interdicție, fusesem

dotat cu un monitor la gleznă și mi se confiscase mașina. Așa că fratele meu mai mare, Doug, aproape la fel de înalt ca mine, un metru nouăzeci și trei, conducea prin viscol. Din mașină, mi-am mai sunat câțiva prieteni, dar mai mult am stat în liniște, fără vorbe, îndreptându-ne spre o întâlnire la care niciunul din noi nu voia să meargă.

Știam că lui Doug îi va pica greu, poate chiar mai greu decât mie. Era al dracului de mândru de ceea ce făcusem, denunțând cea mai mare conspirație bancară și de evaziune fiscală din toate timpurile, și era furios pe Departamentul de Justiție. Doug credea că aș fi meritat Medalia Libertății, și nu lanțuri la picioare. Am încercat să-i spun că totul va fi în regulă.

– Ușurel, omule, liniștește-te, i-am spus, privindu-i degetele încordate pe volan. Pot să fac trei ani la bulău și stând în cap.

Dar Doug nu putea să accepte. Era furios, înverșunat și dornic de răzbunare. Și, n-are rost să mă ascund, la fel eram și eu.

Am renunțat la falsa mea bravadă într-un moment când mașina intrase într-o curbă lungă printr-o pădure de pini încărcăți acum cu zăpadă. Brusc, roțile au pierdut aderența și mașina a început să patineze, însă Doug a stăpânit derapajul ca un pilot de Formula 1, fără să încetinească. Stătea aplecat peste volan, privind prin parbriz în timp ce ștergătoarele, la viteză maximă, izbeau zăpada. Se auzeau asemenea unui metronom atașat unei bombe cu ceas. Poate sună prea melodramatic, dar așa era.

– Mai încet, frățioare. M-am întins spre el și l-am atins pe umăr. Nu mă grăbesc.

În cele din urmă, Doug a zâmbit, dar era mai mult un rânjat forțat și amândoi ne-am scufundat în tăcere.

Am auzit că atunci când ești pe cale să mori de moarte violentă și se derulează prin fața ochilor toată viața. Din fericire, n-am încercat niciodată asta, dar pot spune din experiență că un fenomen similar se petrece când ești pe cale să-ți petreci restul vieții în spatele gratiilor. Deși retrospectiva mea părea mai degrabă ca o boală în fază terminală, în timpul căreia aveam timp să-mi amintesc toate bucuriile și necazurile, plus toate acțiunile perfecte pe care le-am întreprins și câteva cazuri când am dat-o-n bară ca tâmpitul. Viața

nu mi-a fluturat înaintea ochilor; s-a derulat încet, ca un film vechi pe un proiector hodorogit.

Nu am regrete și nu-mi place să-mi plâng de milă. Dar anumite lucruri le-aș fi schimbat cu siguranță. De exemplu, n-ar fi trebuit să am încredere *vreodată* că șefii mei de la banca elvețiană mă vor susține, când știam în sinea mea că anumite trăsături, ca integritatea, nu existau în fibra lor. Și sigur nu trebuia să mă duc la Departamentul de Justiție al SUA, așteptându-mă ca acesta să mă protejeze când i-am înmânat, pe o tavă de argint, schema celei mai mari fraude fiscale din toate timpurile. Chiar și la matura vârstă de patruzeci și patru de ani, tot mai aveam încredere în sistemul american de justiție. Mda, omul cât trăiește învață.

Ceea ce mă preocupa, într-adevăr, în timpul drumului erau lucrurile care aveau să-mi lipsească: modul de viață pentru care m-am spetit muncind, părinții și frații mei, prietenii și libertatea. Știam că peste o oră voi da nas în nas cu ceva puternic contrastant: Disneylandul vieții mele de până azi, urmat de Turnul Londrei.

M-am lăsat pe spate și am închis ochii, amintindu-mi viața ca un tur de montagne russe. În urmă cu nici doi ani, trăiam genul de viață pe care cei mai mulți oameni abia îl visează, iar imaginile, miresmele și senzațiile acelea s-au revărsat din nou asupra mea precum un val cald din Caraibe.

Și iată-mă din nou la Geneva, Elveția, lenevind pe veranda apartamentului meu de lux de la etajul trei cu vedere la Cours de Rive. Din ceașca de cafea din porțelan fin se ridicau aburi, iar paginile portocalii ale ziarului „Financial Times” fluturau în adierea dimineții. Pe masa de marmură scliepa un morman de căpșuni proaspete luate din piața de vizavi, iar tramvaiile elvețiene se deplasau încolo și înoace asemenea trenurilor de jucărie din dimineața de Crăciun. Sâmbăta, animatul meu cartier Eaux-Vives era liniștit, cabaretele închideau în zori și puteam auzi de departe cum răsunau potcoavele cailor de la o trăsură turistică pe pavaj. Lumina soarelui se reflecta

BANCHERUL DIAVOLULUI

de pe piscurile înzăpezite ale Alpilor elvețieni și vocea Dianei Krall cântând jazz răzbătea prin ferestrele înalte.

Exotica mea prietenă braziliană, Thais, era încă înăuntru, tolănită pe o grămadă de perne orientale. Eram amândoi mahmuri, dar satisfăcuți. Încă îi mai simțeam pielea fină ca mătasea chinezească și o aud spunând cu accentul ei provocator portughez ceva ce mă face să zâmbesc.

– *Bradliiii*, vino iar în pat, iubitele. Și adu *cu* tine și chestia aia pe care o iubesc.

Era unul dintre acele weekenduri minunate, când săream în automobilul meu roșu ca focul, un Ferrari 550 Maranello, și mergeam la Zermatt, gonind prin magnificele văi de munte, cu ochelarii de soare sclipind deasupra zâmbetelor noastre. Chalet-ul meu elvețian era cocoțat deasupra orașului pitoresc, în care mașinile erau interzise, așa că parcam într-un sătuc de la poalele lanțului muntos și luam cremaliera printr-o vale lungă și îngustă spre vârf. Iar în cele din urmă, după ce ne mai cățăram un pic, ajungeam, cu răsufierea întretăiată și plini de emoție, în fața ferestrei mele largi cu vedere la Matterhorn.

Poate nu pare cine știe ce, dacă nu sunteți amatori de șampanie Laurent-Perrier în sticle magnum, caviar proaspăt sau cutii de țigări Churchill abia aduse cu avionul de la Havana. Ar fi fost simpatic, cred, pentru amatorii de ciocolată Frigor Swiss, ceasuri Audemars Piguet, costume Brioni și fete superbe care vor doar să te mulțumească și să se distreze. Dar imaginați-vă că toate astea – acum urmează partea cea mai bună – au fost plătite cu bani gheață.

La urma urmei, numai despre bani e vorba, nu? De asta am intrat în sistemul bancar internațional, am absolvit un masterat la Universitatea din La Tour-de-Peilz și am muncit pe brânci la Geneva. De asta am fost recrutat pentru o slujbă foarte căutată la Union de Banques Suisses (UBS), cea mai mare și mai renumită bancă din lume. Și odată intrat acolo, singurul american într-o echipă de bancheri privați elvețieni, mi-am perfecționat jocul, zburând la clasa întâi pe tot globul, stând în hoteluri de cinci stele și convingând zeci de bogătași din primii unu la sută să-și ascundă averile în

ACARUL PĂUN

conturi secrete elvețiene cu parolă, într-o discreție totală. Înarmat cu mult curaj, pricepere la finanțe și mult farmec, am făcut milioane de dolari pentru UBS și pentru clienții mei, rezervându-mi o porție zdravănă.

Dar acum, gândindu-mă la toate astea, îmi dau seama că, de fapt, nu era vorba despre bani. Am trăit viața unui personaj al lui Ian Fleming, care însemna, mai mult ca orice, emoții, iar asta este o aviditate care te poate băga în mormânt. Aș fi putut să duc la nesfârșit viața asta, doar că, după cum s-a văzut, aveam o mâncărime numită conștiință și, cum am descoperit până la urmă, „Firma“ nu avea deloc așa ceva. Nenorociții ăia de la UBS, ticăloșii ăia de șefi ai mei elvețieni, știuseră tot timpul că tot ce făceam noi era în contradicție flagrantă cu legile fiscale americane și că aș putea să zac în pușcărie până voi îmbătrâni. Mă transformaseră în Acarul Păun, împreună cu clienții și colegii mei, așa că le-am dat șah-mat mafioților elvețieni și am sărit primul.

Problema este că am aterizat greșit. Credeam că Departamentul de Justiție al SUA mă va primi bine, mă va proteja, îmi va *mulțumi* pentru că am fost primul și singurul bancher privat elvețian care a spart cochilia secretului sistemului bancar elvețian și a corupției, pentru a face ca plătitorii americani de taxe să nu mai fie înșelați. În loc de asta, acesta a înșfăcat cu o mână slinoasă comoara mea și cu cealaltă mi-a pus cătușe.

Jigodii. Și încă sunt politicos.

Am deschis ochii în timp ce mânia izvora din nou înlăuntrul meu, iar peisajul de afară m-a făcut să explodez. *Nu ești singurul samurai discreditat de-aici, Birkenfeld.* Priveam zona carboniferă din centrul Americii, cu fermele și casele ei dărăpănate, cu colaci de fum ieșind din coșuri crăpate și rable ruginite cocoțate pe mormane de zgură. Am văzut cai, singurul mijloc de transport rămas când nu-ți poți permite benzina mult prea scumpă, stând pe dealurile acoperite de zăpadă și adulmecând în căutarea unui petec de verdeață. Știam că fusese cândva un loc al eroilor Americii, oameni care munceau din greu în adâncurile pământului pentru a extrage aurul negru de care concetățenii lor aveau atâta nevoie. Unii au sfârșit în mine prăbușite, iar alții aveau să moară cu plămâni distruși. Iar acum erau paria, blestemați

BANCHERUL DIAVOLULUI

de ecologiști, ignorați de politicieni, care le luau voturile și apoi îi țineau la distanță. Trădați de țara lor, la fel ca mine. Doar că ei nu aveau să vadă în viața lor un *chalet* de schi la Zermatt.

Am trecut pe lângă un indicator rutier pe care scria Minersville. Era momentul să-mi compun o figură bătaioasă. În cel mai scurt timp, voi aparține guvernului american, ca răsplată pentru dezvăluirile mele. *Mulțumesc foarte mult, unchiule Sam!*

Dar aveam o surpriză pentru tâmpiții de federali. Toată strălucirea elvețiană nu însemna prea mare lucru pentru mine. Am crescut fără ea și puteam trăi foarte bine în cele mai grele condiții. La urma urmei, am reușit să termin Universitatea Norwich din Vermont, una dintre cele mai vechi și mai dure academii militare private din țară, unde fiecare zi începea cu flotări în zăpadă, zece mile de marș forțat, sergenți instructori necruțători lătrând ordine, ore de curs care te zăpăceau, iar apoi studiam ca un țacănit până la miezul nopții. Știam că nimic de soiul ăsta nu se va întâmpla la Schuylkill. Federalii nu-i puteau trata pe deținuți ca pe cadeții de la ROTC, ceea ce e un fel de ironie a sorții, pentru că ar fi redus drastic procentajul de recidiviști.

Oricum, hotărâsem deja că orice mi-ar arunca în față, le voi răspunde cu vârf și îndesat. Am fost întotdeauna un admirator fără rezerve al vechiului serial TV de comedie *Hogan's Heroes*, a cărui acțiune se petrece în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, despre un grup de prizonieri aliați care întorc situația în dezavantajul gardienilor naziști. Deci, Schuylkill urma să fie pentru mine „Stalag 13“, iar eu – colonelul Hogan. *Dă-i drumul, puiule!*

M-am uitat la Doug. E un tip bine, mai arătos decât mine sau decât fratele nostru mai mare, Dave, cu o claie de păr arămiu și dantură impecabilă. E un avocat dur și când se înfurie, ridică bărbia și-și sfredelește ținta cu ochii lui albaștri și reci. Acum însă, bărbia îi tremura.

– Pari nervos, i-am spus.

– A, nu, îmi place la nebunie să-mi duc fratele mai mic la pușcărie. Poate obținem să fie și Dave inculpat pentru ceva, ca să-l pot duce și pe el.

Am râs. În clipa când nu mai poți să râzi, ești terminat.

ACARUL PĂUN

– Ia-o ușor, frățioare, am spus. Ai să vezi, o să treacă într-o clipă.

– Simt că aș vrea să ucid pe cineva, spuse el fierbând. Pe cineva gen Kevin Downing.

Firește că eram de acord cu dorința lui Doug. Kevin Downing era procuror-șef la Divizia de taxe a Departamentului de Justiție, primul căruia i-am prezentat cazul. I-am înmânat cheile împărăției, toate secretele activității bancare ilicite din Elveția, iar el a sărit pe mine ca un câine turbat. Doug, un avocat cu o etică impecabilă, îl considera pe Kevin Downing drept cea mai primitivă formă de viață profesională: meschin, ipocrit, interesat și, pe scurt, un mare răzbunător.

– Mai ai pe cineva pe listă? am întrebat.

– După Downing? Mda, Olenicoff.

A, da, Igor Olenicoff. Simpla menționare a numelui lui mi-a ridicat și mie sângele în cap. Olenicoff era un mogul imobiliar californian născut în Rusia, multimiliardar, unul dintre cei mai mari clienți de-ai mei de la UBS. L-am întâlnit într-unul dintre acele porturi de agrement unde fiecare iaht costă cât un palat, echipajele arată ca băieții de pe afișele firmei Abercrombie & Fitch, iar amantele proprietarilor de iahturi își plimbă sânii siliconați și brățările cu diamante chiar pe fața nevestelor. L-am mai întâlnit apoi pe Olenicoff și l-am prezentat colegului meu din Liechtenstein, Mario Staggi, un vrăjitor care făcea să dispară bani și identități.

Olenicoff însemna bani grei și voia o mare parte din ei puși la adăpost pentru zile negre din fața ochilor iscoditori ai Fiscului. Așa că Mario a creat în Liechtenstein două fonduri de investiții care aveau la bază trei companii inactive daneze, avându-l pe Olenicoff ca beneficiar final.

La scurt timp, aveam 200 de milioane de dolari din profiturile lui din imobiliare păstrați în câteva conturi UBS cu parolă. Singurul lucru care-l lega pe Olenicoff de cont era un card cu numele lui și numele de cod. Cardul era încuiat într-un seif la sediul nostru din Geneva și singurii care aveau acces

BANCHERUL DIAVOLULUI

la el eram eu și șeful meu, Christian Bovay. Nimeni altcineva de la UBS nu cunoștea identitatea lui Olenicoff.

Teoretic, nu era nimic ilegal în acest aranjament, dacă nu cumva Olenicoff „uitase“ să-și treacă banii ascunși în Elveția în declarația de impozite din SUA. Aveam o mulțime de clienți americani bogăți la UBS și nu era treaba mea dacă aceștia completeau sau nu un formular W-9. Dar să nu mă înțelegeți greșit. Nu eram un copil de cor și știam ce fac. Iar UBS ne hăituia tot timpul pe noi, „vânătorii“, să aducem și mai mulți bogătași cu bani gheață, așa că mi-am trimis conștiința în vacanță și am continuat jocul. Abia când am aflat că șefii mei urmau să mă lucreze pe la spate am reacționat preventiv și i-am dat în gât.

Apoi, Departamentul de Justiție al SUA mi-a făcut o ofertă de nerefuzat. „Dă-ne numele americanilor care au conturi la tine, Birkenfeld. Toate numele. Dacă nu, te inculpăm și pe tine.“ Nu prea aveam de ales. Dacă vrei să dai pe goarnă, n-ai cum să alegi pe cine ai vrea să protejezi.

Pe vremea aceea, Igor Olenicoff era miliardarul arogant tipic, în același timp al naibii de meschin; nu m-a deranjat să-l torn pentru că bănuiam că va angaja cei mai buni și mai scumpi avocați și se va descurca foarte bine. Igor chiar îmi făcea confidențe și mi-a spus că ar vrea ca în viitoarea reîncarnare să fie o casnică din Newport Beach. După afirmația asta bizară, l-am întrebat de ce. Mi-a răspuns: „Pentru că tot ce fac ele este să cheltuiască banii bărbaților lor“. Mare figură!

Am avut dreptate în privința lui, dar nu și în cea a Departamentului de Janghinoși. Recunoștința nu se regăsea în ADN-ul lor. L-au acuzat pe Olenicoff de fraudă fiscală și, odată cu el, și pe *mine* pentru conspirație! Și numai ca să fie siguri că ajung la pușcărie, au pretins că n-am dat numele lui decât *după* ce am fost inculpat.

Incredibil! Nu le dădusem numele – și ei știau de ce. Doar depusesem deja mărturie sub jurământ după ce am fost citat în fața Senatului american și prezentasem în detaliu diversele mele tranzacții cu Olenicoff. Dar la audierea mea pentru pronunțarea verdictului, Kevin Downing l-a privit în ochi pe judecător și a spus că am omis voit acel nume. Cu o figură impasibilă și sincer

ACARUL PĂUN

precum Satana, Downing a pretins că voiam să scot basma curată un client bogat sperând să câștig un ban mai târziu pentru că am fost băiat bun.

Bang! A căzut ciocănelul judecătorului. Închisoare pentru Birkenfeld.

Nu voi uita niciodată senzația aceea sau sunetul ciocănelului la atingerea mahonului. A fost momentul meu Lee Harvey Oswald. Cineva tocmai a fost ucis și ghici ce? Tu ești Acarul Păun.

Pe de altă parte, Olenicoff făcuse un pact cu diavolul și a scăpat cu o pedeapsă de doi ani cu suspendare și o amendă pentru taxele neplătite. Amenda se ridica la 52 de milioane de dolari, ceea ce pare mult, dar pentru el era mărunțiș. Însă ceea ce s-a întâmplat ulterior a fost cireșa otrăvită de pe tort. Olenicoff a dat în judecată UBS, pe mine și mai bine de *treizeci* de persoane și companii, pretinzând că am fi responsabili de faptul că nu și-a plătit taxele! Ce bărbat! Adică înșeli statul decenii întregi, cineva te dă în gât și tocmai pe *ăsta* te răzbuni, pe cel care merge la pușcărie în timp ce tu te întorci la orgiile tale cu șampanie. În momentul acela, onorariile și cheltuielile cu procesul mă storseseră și avocații mă părăsiseră rând pe rând. Curând urma să fiu închis, fără apărare, în timp ce Olenicoff benchetua și mă făcea praf la tribunal.

Grozavă țară, nu? Țara celor liberi, dacă-ți poți permite prețul libertății.

Dar mai stați aici pentru un ultim paragraf al întregii povești. Olenicoff avea un fiu, Andrei, pe care-l iubea foarte mult, un fiu care îmi plăcea mult mai mult decât tatăl lui. Era un tânăr sofisticat, frumos și muncitor. Chiar fusesem la nunta lui cu o tânără drăguță pe nume Kim, în Newport Beach, California. Într-o zi, pe când Andrei se deplasa în jeepul său pe Route 1 de-a lungul coastei, frânelor au cedat dintr-un motiv oarecare, iar el a fost rănit mortal. Am fost șocat și în mod sincer trist. Kim era distrusă, iar Igor Olenicoff a rămas toată viața cu inima zdrobită.

Cred că adevărata morală a poveștii este că oricât de mulți bani ai avea sau oricât de deștept te-ai crede, nu poți să-i readuci la viață pe morți. Se zice că nimic nu e sigur pe lumea asta decât moartea și taxele și, ironia sorții, Igor a avut parte din plin de amândouă.

Mi-am îndreptat atenția din nou spre Doug, pe buzele căruia se întipărise un rânjel. Vedeam bine că se gândea și el la soarta schimbătoare a lui Olenicoff.

BANCHERUL DIAVOLULUI

Așa suntem noi, frații Birkenfeld, o gașcă puternică și extrem de competitivă, luptători din fire. Tata e un reputat neurochirurg, iar noi, cei trei frați, am crescut jucând hochei și fotbal american și luându-ne tot felul de slujbe cam de la vârsta când am început să mergem. Trăiam bine, fără a fi răsfățați. Numele nostru înseamnă în germană „câmpie cu mesteceni“. Așa eram, înalți și vânzhoși, uneori aplecați de vânt, dar fără a ne frânge vreodată. Dacă voia cineva să ne taie, îi trebuia ceva mai mult decât un cuțit pentru unt.

Am făcut un viraj prin bătaia viscolului, am coborât un drum lung și îngust și am zărit Schuylkill (pronunțat „school-kill“, ceea ce părea a spune că nu vei învăța nicio iotă acolo). Era într-un loc pustiu, înconjurat de păduri și întinzându-se pe un teren deschis de dimensiunea a zece stadioane de fotbal. Intrarea principală era un dreptunghi scund din beton, cu ferestre negre afumate și rânduri de sârmă ghimpată încolăcite peste acoperiș. Un steag american se zbătea în vânt, cu scripeții frânghiei lovindu-se de catarg. Mi s-a strâns stomacul. *Era timpul să plătesc nota.*

Afară, în stradă, am văzut un grup de care de televiziune și un șir de mașini ale jurnaliștilor lângă bordură. Echipe de filmare și reporteri din toată lumea se învârtteau în scurte matlasate și băteau din brațe de frig. Când ne-au zărit mașina, și-au aruncat paharele de cafea și și-au conectat reflectoarele și microfoanele. Erau acolo pentru că primiseră un pont. De la mine. Eram hotărât să convoc o conferință de presă și să spun guvernului american fix ce cred despre minciunile lor sfruntate pentru care m-au închis.

Dacă n-ați înțeles încă poziția mea, sunt un ciocan în căutare de cuie.

– Iată-ne ajunși, a spus Doug în timp ce parca la coada șirului. Am ieșit și m-am uitat în sus la cer, la zăpada care cădea, fulgi mari, dolofani, ultima privire la lumea liberă înainte să fiu întemnițat pe trei ani. Eram îmbrăcat simplu, într-o cămașă de flanel albastră în carouri, o scurtă roșie de schi și o șapcă neagră de baseball. În mulțime, am zărit un chip prietenos.

Singurul avocat încă alături de mine era Stephen Kohn și nu era plătit. Un tip micuț, cu păr cărunt, sârmos, cu ochelari și mereu cu un zâmbet optimist, deștept cât cuprinde și arțăgos precum un pitbull.

ACARUL PĂUN

Era în același timp și principalul consilier juridic al Centrului Național al Avertizorilor de Integritate din Washington, DC. Steve era convins că guvernul îmi datora o recompensă grasă și voia s-o obțină, chiar și cu prețul vieții. Țineam la el, dar îl credeam un visător. I-am făcut un semn din cap și am pornit pe acel ultim drum lung, cu Doug mergând în pas cu mine.

Reporterii se îngrămădeau în jur și atunci am văzut doi paznici de închisoare în jachete negre, cu pistoale și bastoane, tropăind dinspre intrarea principală. Unul din ei și-a fluturat mâinile înmănușate, panicat.

– Nu poți ține o conferință de presă aici! a strigat el. Asta e proprietate privată!

Am arătat cu degetul în jos către drum și i-am servit o salvă de accent din New England:

– Acest drum aparține poporului american, nu ție. Este proprietate *federală*. Vrei să-mi refuzi drepturile garantate de Primul Amendament?

Gardienii au mormăit ceva între ei, au înjurat și s-au retras. O reporteră mică de statură a privit în sus spre mine și-și înfipse microfonul în fața mea.

– Doamne Birkenfeld, vă aflați aici pentru a vă preda autorităților federale pentru conspirație în vederea comiterii unei fraude fiscale, a spus, pozând pentru cameramanul ei. Aveți ceva de spus?

I-am oferit cea mai bună imitație de Clint Eastwood.

– Aș vrea să spun cât de mândru sunt că am avut curajul să ies în față și să dezvălui cea mai mare fraudă fiscală din lume. Jurnaliștii porniseră reportofoanele și luau notițe.

– Și iată cu ce m-am ales. Inculpat de Departamentul de Justiție.

Mi-am ridicat bărbia spre închisoare. Apoi le-am aruncat tuturor o privire de oțel.

– Concluziile puteți să le trageți singuri.

Un talmeș-balmeș de întrebări țâșni din mulțime, dar eu trăsesem deja o săgeată în direcția guvernului. Steve Kohn și-a făcut loc pe lângă mine și și-a dat frâu liber emoțiilor.

– Să iei un avertizor de integritate responsabil pentru cea mai mare sumă recuperată în favoarea contribuabililor americani și să-l bagi la închisoare? E un simulacru de justiție! Un *avort* al justiției! E grotesc!

BANCHERUL DIAVOLULUI

Acestea fiind zise, l-am bătut pe umăr pe Steve, am strâns mâna fratelui meu, m-am smuls din mulțime și am pășit pe dalele de beton spre intrare. Cei doi gardieni mi-au răsucit brațele la spate și mi-au pus cătușe. *Claang*.

M-au condus înăuntru și au trântit ușile. Hărmălaia reporterilor de afară a încetat brusc; nu se auzea niciun sunet în afară de zloata care-mi izbea pantofii. Am trecut printr-o zonă de recepție cu pereți văruiți pe care atârnav portrete de directori fălcoși. Pardoseala de linoleum mirosea ca o sală de sport de liceu, un miros care, din întâmplare, îmi place. În celălalt capăt al sălii, o blondă corpolentă ședea la un pupitru, părând la fel de încântată ca Vrăjitorul din Oz. Știa deja cine sunt, dar m-am grăbit oricum să-i atrag atenția.

– Birkenfeld, Bradley C., am anunțat.

Ea n-a apreciat latura mea sarcastică.

– Dom-nuu' Birkenfeld, aveți vreun obiect asupra dumneavoastră?

Mi-am scos ceasul de mână, un Audemars Piguet Royal Oak Offshore T3, exact modelul purtat de Arnold Schwarzenegger în *Terminator 3*.

– Doar asta, am spus în timp ce i-l înmânam. Nu-l pierdeți. Face douăzeci și cinci de mii de dolari.

A clipit către mine, l-a luat de parcă era o cobră care sâsâie, și l-a aruncat într-un plic.

Gardienii m-au condus la „procesare“, o cameră goală cu dulapuri metalice care puțea ca șosetele murdare. M-au pus în fața unui zid și mi-au făcut poza de pușcărie. Am rânjit când am văzut blițul.

– De ce dracu' zâmbești? râse unul dintre ei.

– Pentru că sunt aici ca să mă distrez, am spus.

Gardienii s-au îmbățoșat și au schimbat priviri. Celălalt a arătat cu degetul spre piciorul meu.

– Unde ți-e monitorul de gleznă?

– L-am tăiat aseară cu un cuțit. L-am înapoiat supraveghetorului.

Apoi mi-au scos cătușele și m-au privit ca doi pisoi nimeriți în cușcă împreună cu un șacal în timp ce m-am dezbrăcat și le-am dat hainele.

Câteva minute mai târziu, purtam chiloți tetra, un tricou gri, o uniformă de pușcărie de un oliv mohorât și ghete de lucru cu șireturi. Costumația nu

ACARUL PĂUN

m-a deranjat; îmi făcusem temele. Știam că urma să merg în aripa de minimă securitate, ceva ca o baracă militară unde-și ispășesc pedepsele infractorii din tagma „gulerele albe“.

A intrat un medic în halat alb, mi-a luat tensiunea și m-a declarat bun de legat. Gardienii mi-au pus din nou cătușele și m-au dus înapoi la duduia zâmbăreață. Tocmai ștampila niște formulare.

– Deci, unde e dormitorul? am întrebat-o. N-aș vrea să pierd masa de prânz.

Mi-a aruncat o privire dură pe deasupra ochelarilor.

– Nu te duci acolo azi, domnule Birkenfeld.

– A, nu? Unde mă duc?

– Izolare. Arată spre tavan. Ordin de sus.

Am priceput. Probabil că directorul era iritat că i-am transformat penitenciarul într-un spectacol public la poarta principală. Așa că a decis să mă țină la răcoare. Dar știam că dacă aș întreba pentru cât timp, aș da impresia că mi-e teamă, așa că i-am zâmbit doar, în stilul meu personal.

– Foarte bine, am spus. Îmi place singurătatea.

Unul din gardieni m-a smucit de cot și m-a dus printr-o ușă cu interfon. L-am auzit pe celălalt murmurându-i duduii zâmbărețe.

– N-am mai auzit una ca *asta*.

Era un culoar lung și lipsit de orice zgomot, care ducea spre o ușă grea cu o fereastră antiglont și un lacăt de dimensiuni monstruoase. Gardianul a deschis, mi-a scos cătușele, m-a împins înăuntru și a trântit ușa. M-am întors spre fereastră în timp ce încuia, i-am făcut cu ochiul și i-am spus:

– Weekend plăcut!

A tresărit și a plecat grăbit.

Învățasem ceva important cu ceva timp în urmă, cu mult înainte să intru în afaceri și tranzacții bancare. Învățasem pe gheață, când jucam hochei la liceu, în Massachusetts. Fă-i pe oameni să știe imediat cine ești: un tip care pare prietenos, dar total imprevizibil. Uită-te de sus la ei și aruncă-le zâmbetul

BANCHERUL DIAVOLULUI

acela de leopard care e doar pe buze, nu și în ochi, iar ei vor înțelege că nu e cazul să se pună cu tine.

Sigur că da, băgați-mă la pușcărie. Pretindeți că sunteți legea țării, protectorii poporului, făcând ce e corect și adevărat. Invitați-mă la voi cu toate secretele pe care le dezvălui din proprie inițiativă, riscându-mi întreaga carieră, ca să nu mai spun viața. Apoi trădați-mă, spuneți-mi că sunt un gunoi, în timp ce voi faceți aranjamente pe sub masă cu barosanii și-i lăsați pe adevărații rechini să înoate în voie. Dați-i drumul, zvârliți-mă la izolator și aruncați cheia.

Dar nu uitați un lucru, băieți. Cândva am să ies de-aici.

Și veți *plăti*.